

ת"פ 22464/05/18 - מדינת ישראל נגד עזת עבד אלקאדר

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 22464-05-18 מדינת ישראל נ' עבד אלקאדר

בפני כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
מדינת ישראל: בעניין:

המאשימה ע"י ב"כ עו"ד ברכה בן אדרת
נגד

עזת עבד אלקאדר
הנאשם ע"י ב"כ עו"ד נמיר אדלבי

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון, בעבירת ניסיון קבלת דבר במרמה.

בין השנים 2012-2016 למד הנאשם משפטים באוניברסיטת אל - קודס. בסוף שנת 2015, בעודו סטודנט ובטרם סיים את לימודיו באוניברסיטה, מסר הנאשם לאחר טפסים שבהם מילא את פרטיו האישיים וכן שילם לו סך של \$ 2,000 בכדי שימציא לנאשם מסמך מזויף המעיד על סיום תואר אקדמי במשפטים באוניברסיטה האמריקאית בג'נין.

כשבועיים לאחר מכן קיבל הנאשם לידייו את המסמך המזויף המעיד על היותו בעל תואר ראשון במשפטים מאותה אוניברסיטה.

ביום 5.4.16, הגיש הנאשם בקשה להערכת תואר במשרד החינוך וצירף אליה את המסמך המזויף, כל זאת כדי שיוכל להתקבל לעבודה כמורה בית ספר מטעם משרד החינוך, עוד בטרם סיים את לימודיו האקדמיים.

2. הצדדים הציגו הסדר טיעון במסגרתו כתב האישום תוקן, הנאשם הודה במיוחס לו והורשע. הוסכם על עריכת תסקיר שירות מבחן, אשר יתייחס, בין היתר, לאפשרות ביטול הרשעה. המאשימה הודיעה כי עמדתה להותרת ההרשעה על כנה ולעונש של שירות לתועלת הציבור בהיקף נרחב, מאסר מותנה וקנס משמעותי. הוסכם כי ההגנה תהא חופשית בטיעוניה הן לענין העונש, הן לענין ביטול ההרשעה.

3. בעניינו של הנאשם הוגשו מספר תסקירים של שירות המבחן, אשר עקבו אחר שילובו בהליך טיפולי. מתוך התסקירים עולה כי הנאשם בן 27, נשוי, בוגר 10 שנות לימוד בבית ספר תיכון ובעל תעודת בגרות שאותה השלים בלימודים אקסטרניים. לאחר השלמת מבחני הבגרות, השתלב הנאשם בלימודי השכלה גבוהה, ובמסגרת זו בוצעה העבירה. בנוסף, הנאשם למד קורס בטיחות בניה הנדסית המאפשר לו להיות מנהל עבודה.

לנאשם אין הרשעות קודמות. הוא קיבל אחריות על מעשיו ותיאר כי ביצע את עבירה על רקע קשיים לסיים את התואר, בשל אירועים ביטחוניים רבים שאירעו סמוך למקום הלימודים. לאחר פתיחת התיק הפלילי, השלים הנאשם את לימודיו וקיבל תעודה. הוא הביע צער על מעשיו ושירות המבחן התרשם, כי התנהלותו נבעה מקושי לימודי ובעיקר מקשיים רגשיים. עד התרשם שירות המבחן, כי הנאשם הוא בעל מערכת ערכים נורמטיבית בבסיסה, מבטא רצון לתפקוד תקין ועושה מאמצים להתקדם במסגרת התעסוקתית וההליך הפלילי מהווה עבורו גורם מרתיע ומחדד גבולות.

הנאשם הביע נכונות להיעזר בהליך טיפולי, שולב בשתי קבוצות טיפוליות בתחום המרמה במסגרת שירות המבחן והטיעונים לעונש נדחו מעת לעת על מנת לעקוב אחר התקדמותו במסגרות אלה. בתחילת הדרך הנאשם הונע לטיפול מתוך מוטיבציה חיצונית. הוא התקשה לשתף בחלקים בעייתיים באישיותו באופן אותנטי ולא גילה מעורבות, אך הגיע בעקביות למפגשים. עם זאת, ההערכה היתה כי יש לנאשם יכולת למידה והתרמות מהקבוצה. בהמשך הדרך הביע הנאשם סיפוק רב מהשתתפותו בקבוצה, תיאר כי למד רבות, בעיקר את האפשרות לשתף באופן כנה באשר לקשיים עמם מתמודד. מנחי הקבוצה התרשמו מרצינות ואחריות שגילה, מיכולתו להיפתח, לשתף פעולה ולתת אמון, על אף הקשיים שחווה בתחילת הדרך. המוטיבציה של הנאשם לטיפול הפכה לפנימית, מתוך רצון לקיים אורח חיים תקין ונורמטיבי והוא ייחס לטיפול חשיבות גבוהה. במקביל המשיך הנאשם לעבוד כמנהל עבודה בתחום הבניה והפגין שביעות רצון מעבודתו.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם עשה תהליך משמעותי במסגרתו התגברה תחושת האחריות שלו ביחס לעבירה ולדפוסי התמודדות, תוך הפקת לקחים ומסוגלות להתמודד באופן שונה ולהיעזר בסביבתו. הנאשם הדגיש בפני שירות המבחן את חשיבות אי ההרשעה בעניינו, שעלולה להביא לפיטוריו מעבודתו, ובתסקיר מיום 9.9.19 צוין, כי הנאשם הציג אישור כי הרשעה עלולה לפגוע בתהליך של קבלת אזרחות שהוא נמצא בעיצומו. על רקע זה המליץ שירות המבחן לבטל את הרשעת הנאשם ולגזור עליו 150 שעות שירות לתועלת הציבור והתחייבות להימנע מעבירה.

4. המאשימה ביקשה להותיר את הרשעת הנאשם על כנה, לקבוע בעניינו מתחם עונש הולם שבין שירות לתועלת הציבור למאסר קצר בעבודות שירות ולגזור עליו 200 שעות שירות לתועלת הציבור, מאסר מותנה וקנס. המאשימה הדגישה את הערכים המוגנים באמצעות העבירה, את התכנון שקדם לה, אך מנגד גם את הנתונים האישיים החיוביים של הנאשם ואת הטיפול שבו נטל חלק במסגרת שירות המבחן.

5. ב"כ הנאשם ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן, תוך שהדגיש בהרחבה את עברו הנקי של הנאשם ואת שיתוף הפעולה של הנאשם עם ההליך הטיפולי, את השיקום המשמעותי שבו נטל חלק ואת ציפייתו של הנאשם כי אלה יעמדו לזכותו במועד גזירת הדין. עוד טען ב"כ הנאשם כי לנאשם תיגרם פגיעה הוודאית אם תיוותר ההרשעה על כנה, שכן הדבר ימנע ממנו לקבל תעודה של קבלן רשום וכן ימנע ממנו לעבוד כמנהל עבודה במסגרות שונות שירות לגופים ממסדיים הדורשים עובדים נטולי עבר פלילי. ב"כ הנאשם הציג פסיקה התומכת בעמדתו.

6. הנאשם בדברו האחרון אמר שטעה במה שעשה, למד את הלקח ולא יעשה טעויות נוספות. הנאשם ביקש מבית משפט לאפשר לו להמשיך בחייו ולא להטיל כתם על עברו.

סוגית ביטול ההרשעה

7. בהתאם להלכה הפסוקה, ניתן יהיה להימנע מהרשעה של מי שהוכחה אשמתו בביצוע עבירה כאשר מתקיימים שני תנאים מצטברים; הראשון, כאשר סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים. השני, כאשר הרשעה עלולה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם (ע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל** פ"ד נב(3), 337).
8. עבירת המרמה נועדה להגן על רצונו החופשי של אדם ועל אפשרויות להתקשר בהסכמים, לקבל החלטות ולבצע פעולות על בסיס מידע אמיתי ונכון. הגנה זו חשובה במיוחד כאשר מדובר על שירותים ממלכתיים שניתנים מטעם המדינה, שקבלתם במרמה עשויה לפגוע בשוויון ולפגוע, בדרך עקיפה, בציבור כולו.
9. מעשיו של הנאשם בוצעו בצורה מתוכננת מראש והושקעו בביצוע העבירה מאמצים ומשאבים כספיים. המעשים נמשכו על פני פרק זמן, שבמהלכו יכול היה הנאשם לחזור בו מתכנית המרמה ולחדול מביצוע העבירה, ולא ניתן להתייחס אליהם כאל מעידה חד פעמית.
10. מעשיו של הנאשם הסתיימו בניסיון בלבד והעבירה לא הושלמה, זאת בשל חשיפת דבר הזיוף והמרמה על ידי משרד החינוך. עם זאת, הנאשם עשה כל שנדרש מצדו כדי להשלים את העבירה.
11. זיוף תעודות לצורך קבלת מסמכים רשמיים מהמדינה, אינו מעשה נדיר. מדובר בעבירה שקל לבצע אותה וקשה לחשוף אותה ועל כן נדרש מתן משקל ממשי לשיקולי הרתעה כללים. לפיכך חזרו בתי המשפט שוב ושוב על כך שבמקרים כגון זה לא ניתן להימנע מהרשעה מבלי לפגוע בשיקולי ענישה אחרים. ראו למשל עפ"ג (חי') 40626-01-20 **מדינת ישראל נ' בלחסן** (פורסם בנבו 16.7.20) והפסיקה הנזכרת שם.
12. לנוכח האמור לעיל, לא מתקיים התנאי הראשון המאפשר את ביטול ההרשעה.
13. הצדדים אומנם לא חלקו על כך שהרשעה עשויה לפגוע באפשרות הנאשם להירשם בפנקס הקבלנים. עם זאת, עיון בחוק ובתקנות מלמדים שלא כך הם בהכרח פני הדברים;
- חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, תשכ"ט-1969, קובע בסעיף 8(א)(2) כי אדם שהורשע בעבירה שיש בה, בהתאם למבחנים שנקבעו בתקנות, כדי לערער מהימנותו להיות קבלן רשום, אינו זכאי להירשם בפנקס כל עוד לא עברו שלוש שנים מיום שנשא את עונשו. לצד זאת, תקנות רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות (ערעור מהימנות והתנהגות בניגוד למקובל) תשמ"ט-1988, קובעות כי עבירה שיש בה כדי לערער מהימנות, היא, בין היתר, כל עבירה שהיא עוון או פשע לפי חוק העונשין התשל"ז-1977 אם הוא נדון עליה לפחות לשלושה חודשי מאסר או מחצית הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין התשל"ז-1977.
14. מן האמור עולה כי הרשעתו של הנאשם כשלעצמה, אין בה כדי למנוע ממנו מלהירשם בפנקס הקבלנים, אלא שענישה מסוימת עלולה להוביל לתוצאה זו.

15. מאחר והנאשם נרתם להליך טיפולי משמעותי, יש הצדקה להתחשב בו באופן שלא ימנע ממנו לעבוד בעבודה שבה מבקש לעבוד, ואולם תוצאה זו ניתן להשיג גם בדרך של הקלה בעונש ואין הכרח לשם כך בביטול ההרשעה.

16. אשר לטענה הנוספת, בדבר היכולת לעבוד אצל מעסיק שניגש למכרזים הדורשים עובדים ללא עבר פלילי, מדובר בטענה המתייחסת למצב שעוד לא בא לעולם, ולא ברור כלל האם ומתי יתרחש. אין מדובר בפגיעה קונקרטית המצדיקה, כשלעצמה, ואף לא כשמצטרפת ליתר שיקולי הענישה, את ביטול ההרשעה.

17. לנוכח האמור לעיל, הרשעת הנאשם והיא תיוותר על כנה. השיקולים הנוגעים לצורך למנוע פגיעה בשיקומו, יבואו לביטוי במסגרת העונש שייגזר על הנאשם.

גזירת הדין

18. בשים לב לנסיבות ביצוע עבירה כפי שפורטו לעיל, מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה דנן, היא בינונית עד נמוכה.

19. לנוכח האמור לעיל מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם הוא בין שירות לתועלת הציבור לצד מאסר מותנה למספר חודשי מאסר בעבודות שירות לצד מאסר מותנה.

20. שקלתי לזכות הנאשם את עברו הנקי, הודאתו במיוחס לו וקבלת האחריות הכנה והאמיתית על מעשיו, הצער על ביצוע העבירה והמאמצים שנקט כדי לתקן את דרכיו.

21. הנאשם נטל חלק בהליך טיפולי משמעותי במסגרת שירות המבחן, שבמסגרתו רכש כלים להתמודדות מיטיבה ולהתבוננות בוגרת על מעשיו, הוא מנהל אורח חיים תקין, מביע שאיפות להמשך התנהלות נורמטיבית וכל אלה מפחיתים את החשש להישנות העבירות ומצדיקים הקלה משמעותית בעונשו של הנאשם.

22. הצדדים אינם חלוקים על הרכיב המרכזי של העונש שייגזר על הנאשם, ומבקשים לאמץ את המלצת שירות המבחן בעניין זה. עם זאת, מצאתי להקל מעט עם הנאשם בהיקף שעות השירות לתועלת הציבור שאגזור עליו, מתוך הבנה שהמלצת שירות המבחן ניתנה כחלק מההמלצה לבטל את הרשעתו של הנאשם.

23. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 120 שעות שירות לתועלת הציבור בהתאם לתוכנית שתוגש עד יום 1.1.21.

הסברתי לנאשם את חובתו לשתף פעולה במילוי הצו ואת האפשרויות העומדות בפני בית המשפט אם

לא יעשה כן.

ב. חודשיים מאסר על תנאי למשך שנתיים מהיום, שלא יעבור עבירה לפי סעיפים 415 או 418 או 420 לחוק העונשין התשל"ז-1977.

24. המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ט"ו כסלו תשפ"א, 01 דצמבר 2020, במעמד הצדדים.